

Samenvatting

Het college stelt een drietal (aangepaste) armoederegelingen vast. De regelingen dienen ter ondersteuning van Maastrichtenaren met een laag inkomen, en voorzien in:

- 1) een versimpeld aanvraagproces voor de individuele Inkomenstoeslag (vanaf 1 april 2026);
- 2) gratis collectief vraagafhankelijk vervoer voor Maastrichtenaren met een beperking (vanaf 1 april 2026);
- 3) een verhoogde tegemoetkoming voor schoolkosten voor gezinnen met een laag inkomen met kinderen in primair of voortgezet onderwijs.

Met het vaststellen van de regelingen werkt het college aan de ambities uit het beleidskader Armoede en Schulden en worden acties uit het uitvoeringsplan “De Maastrichtse aanpak van armoede en schulden” uitgevoerd.

1. Beslispunten

1. De regeling “Individuele Inkomenstoeslag Participatiewet Maastricht-Heuvelland 2026 e.v.” vast te stellen, onder gelijktijdige intrekking van het “Uitvoeringsbesluit Individuele Inkomenstoeslag Participatiewet Maastricht Heuvelland 2016 e.v.”;
2. De regeling “Gratis Collectief vraagafhankelijk vervoer gemeente Maastricht 2026 e.v.” vast te stellen;
3. De “Declaratieregeling schoolgaande kinderen gemeente Maastricht 2026 e.v.” vast te stellen, onder gelijktijdige intrekking van het “Uitvoeringsbesluit verordening declaratieregelingen gemeente Maastricht 2017”.

Besluit Burgemeester en wethouders d.d. 20 januari 2026:

Conform.

1. Aanleiding

Met het beleidskader “We zien je”, dat de gemeenteraad heeft vastgesteld op 23 september 2025, kiest de gemeente voor een integrale, mensgerichte en langjarige strategie om armoede en schulden aan te pakken. De ambities uit het beleidskader zijn vertaald naar concrete activiteiten en instrumenten die zijn opgenomen in het uitvoeringsplan “De Maastrichtse aanpak van armoede en schulden”.

Met het uitvoeringsplan heeft het college ervoor gekozen diverse inkomensregelingen aan te passen of te ontwikkelen. De eerste regelingen zijn gereed voor vaststelling:

1. **Individuele Inkomenstoeslag Participatiewet Maastricht-Heuvelland 2026 e.v.:** een versimpelde en versnelde (E-dienstverlening en papier) aanvraagprocedure voor de IIT – een toeslag voor inwoners met een langdurig laag inkomen zonder zicht op inkomensverbetering;
2. **Gratis Collectief Vraagafhankelijk vervoer gemeente Maastricht 2026 e.v.:** kosteloos vervoer via Omnibuzz voor inwoners met een beperking met een laag inkomen;
3. **Declaratieregeling schoolgaande kinderen gemeente Maastricht 2026 e.v.:** een verhoogde tegemoetkoming voor schoolkosten voor gezinnen met een laag inkomen met kinderen in primair of voortgezet onderwijs.

2. Beoogd effect

Met het vaststellen van de drie genoemde regelingen voeren we het uitvoeringsplan “De Maastrichtse

WAT WILLEN WE?	Preventie	Bereik	Lastenbeperking	Ondersteuning	Perspectief
	We willen zoveel mogelijk voorkomen dat Maastrichtenaar en in armoede of schulden terecht komen	We willen zoveel mogelijk Maastrichtenaren in armoede of schulden bereiken, en bereikbaar zijn voor hen	We willen de lasten van Maastrichtenaren in (energie)-armoede beperken, voor zover wij daar invloed op hebben	We willen Maastrichtenaren in armoede of schulden ondersteunen en hun ontwikkeling en participatie faciliteren	We willen zoveel mogelijk Maastrichtenaren helpen om uit de armoede en schulden te komen

aanpak van armoede en schulden” (vastgesteld door het college op 26 augustus 2025) uit. Het uitvoeringsplan geeft instrumenten om armoede te verzachten en terug te dringen. We werken

hieraan vanuit 5 pijlers.

De voorliggende (aangepaste) regelingen vallen onder de pijlers Bereik, Lastenbeperking en Ondersteuning. Met het uitvoeringsplan heeft het college onder deze pijlers de volgende acties vastgesteld:

1. We vereenvoudigen aanvraagprocedures door E-dienstverlening te introduceren en verder te ontwikkelen. We starten in 2026 met de implementatie van E-dienstverlening voor de IIT. Daarbij gaan wij meer werken vanuit van vertrouwen. Voor inwoners met een inkomen tot en met 100% van het wettelijk social minimum (WSM) betekent dit dat:
 - a. zij eenvoudiger een aanvraag kunnen doen (via E-loket),
 - b. er soepelere voorwaarden voor hen gelden (zoals minder uitsluitingsgronden en minder bewijsstukken),
 - c. zij sneller een antwoord en uitbetaling ontvangen.

Voor de uitvoering zorgt E-dienstverlening voor minder controles en een verbeterde workflow.

2. Vanuit de afdelingen Maatschappelijke Ontwikkeling en Sociale Zekerheid organiseren we gratis vervoer met Omnibuzz voor inwoners met een beperking met een inkomen tot en met 110% van het Wettelijk Sociaal Minimum (**WSM**). Wegens hun beperking kunnen deze inwoners niet of moeilijk gebruik maken van regulier openbaar vervoer. Zij kunnen daarom ook geen gebruik maken van de Dalvrijregeling van de Provincie en Arriva (Dal Vrij Limburg). Met gratis vervoer met Omnibuzz heffen we de ongelijkheid op ten opzichte van inwoners met een laag inkomen zonder beperking. We gaan de regeling “Gratis Collectief Vraagafhankelijk vervoer gemeente Maastricht 2026 e.v” automatisch verstrekken aan inwoners die bij ons bekend zijn.
3. Op basis van de Declaratieregeling II verstrekken we vanuit de afdeling Sociale Zekerheid aan Maastrichtse gezinnen met schoolgaande kinderen met een inkomen tot en met 110% van het WSM een tegemoetkoming voor schoolkosten. We verhogen de bijdrage per kind op de basisschool van 50 euro naar 75 euro en voor elk kind in het middelbaar onderwijs van 220 euro naar 300 euro per jaar.

De voorliggende regelingen werken de bovenstaande acties uit het uitvoeringsplan uit.

3. Argumenten

1.1, 2.1 en 3.1 Uitvoering geven aan het raadsbesluit d.d. 23 september 2025

We werken aan de ambities uit het beleidskader Armoede en schulden “We zien je” door de acties uit

het uitvoeringsplan uit te voeren. De drie voorliggende regelingen geven uitvoering aan een drietal acties uit het uitvoeringsplan: vereenvoudiging van de aanvraagprocedures door E-dienstverlening, gratis vervoer voor minima met een beperking en verhoging van de tegemoetkoming voor schoolkosten van kinderen uit gezinnen met een laag inkomen.

Positief effect E-dienstverlening op uitvoering

Er is een positief effect van de E-dienstverlening op de uitvoering: niet alleen vereenvoudigt E-dienstverlening de aanvraagprocedure voor inwoners, de uitvoering wordt ontlast doordat het aanvraagproces uiteindelijk vrijwel volledig geautomatiseerd is. We starten met de IIT, en breiden de E-dienstverlening vervolgens stapsgewijs uit naar andere armoederegelingen.

4. Kanttekeningen of risico's

1.1, 2.1 en 3.1 Vergroten van het bereik kan leiden tot toenemende kosten

Uit onderzoeken die zijn gedaan door onder andere NIBUD (2024) en de Rekenkamer (2025), en uit de input die we in de stad hebben opgehaald voor het nieuwe beleidskader “We zien je”, blijkt dat veel is te behalen bij het vergroten van het bereik van armoederegelingen. Het niet gebruiken van hulp is een belangrijke verklaring voor het voortbestaan van armoede en schulden. Een belangrijke pijler van het beleidskader is dan ook gericht op het vergroten van het bereik van onze inwoners en voor hen bereikbaar zijn. Zijn we hierin succesvol, dan neemt het gebruik van regelingen toe. Dit kan leiden tot toenemende kosten voor de gemeente. De raad is op voorhand wel akkoord gegaan met een toename van kosten door toename van bereik. Het effect van de inzet op bereik is als PM-post opgenomen in het raadsvoorstel van 23 september 2025 met betrekking tot vaststelling van het beleidskader armoede en schulden “We zien je” en daarbij horende budgettaire kader.

5. Financiële gevolgen

Individuele Inkomenstoeslag Participatiewet Maastricht-Heuvelland 2026 e.v.: door versoepeling van de voorwaarden en vereenvoudiging van de aanvraagprocedure verwachten we een toename van het aantal toekenningen. Het financiële effect van de toename van het bereik is als PM-post opgenomen in het raadsvoorstel ten aanzien van het beleidskader “We zien je”.

Gratis Collectief Vraagafhankelijk vervoer gemeente Maastricht 2026 e.v.: we verwachten dat ongeveer 800 inwoners in aanmerking komen voor de regeling. We weten dat inwoners die gebruik maken van CVV tussen de 100 en 200 zones (ad. € 1,- per zone) per jaar reizen met Omnibuzz. We

verwachten daarom een kostenpost van **€ 160.000**.

Declaratieregeling schoolgaande kinderen gemeente Maastricht 2026 e.v.: in 2024 maakten 1.036 Maastrichtse kinderen gebruik van Declaratieregeling II, waarvan 642 basisschoolleerlingen en 394 middelbare scholieren. In totaal is er in 2024 € 118.780 uitgegeven. Op basis van de verwachting dat minimaal dezelfde aantallen gebruik zullen maken van de regeling, en door de hogere bijdrage, voorzien we een totale kostenpost van € 166.350, een stijging van de uitgaven met **€ 47.570**.

Bij raadsbesluit d.d. 23 september 2025 is besloten om het budgettaire kader met ingang van 2026 structureel te verruimen om de ambities uit het beleidskader te verwezenlijken:

- Voor 2026: afgerond 55.000 euro
- Voor 2027 en verder: afgerond 210.000 euro

Hiermee is de totale begroting binnen taakveld 6.3 Inkomensregelingen vastgesteld op € 13.229.000.

De verwachte kosten van de regelingen passen binnen het budgettaire kader voor armoede en schulden dat de gemeenteraad per 2026 beschikbaar heeft gesteld en worden gefinancierd uit de armoedebudgetten. De mogelijke toename van het bereik door de versoepeling van de voorwaarden voor de Individuele Inkomensvoetstuk valt onder de betreffende PM-post, zoals eveneens vastgesteld bij raadsbesluit d.d. 23 september 2025.

Personeelskosten.

Voor de drie voorliggende regelingen worden geen extra personeelskosten verwacht.

De “Declaratieregeling schoolgaande kinderen gemeente Maastricht 2026 e.v.” en de regeling “Individuele Inkomensvoetstuk Participatiewet Maastricht-Heuvelland 2026 e.v.” worden momenteel al uitgevoerd door SZMH. De uitvoering hiervan leidt niet tot extra personeelskosten bovenop de bestaande reguliere dienstverlening.

Voor de regeling “Gratis Collectief Vraagafhankelijk vervoer gemeente Maastricht 2026 e.v.” geldt dat naar verwachting circa 75% van de aanvragen ambtshalve kan worden afgehandeld en 25% op verzoek van inwoners. Het streven is om dit aandeel ambtshalve af te handelen aanvragen in de toekomst te verhogen naar 90%. Door de eenvoudige aanvraagprocedure, de hoge mate van ambtshalve afhandeling en het beperkte aantal betrokken inwoners (ongeveer 800) kan deze taak

binnen de reguliere dienstverlening van SZMH worden uitgevoerd. Daarom zijn geen aanvullende personeelskosten opgenomen.

6. Vervolgtraject besluitvorming, uitvoering en evaluatie

Na vaststelling van de regelingen volgt publicatie. De "Declaratieregeling schoolgaande kinderen gemeente Maastricht 2026 e.v." treedt in werking per 1 januari 2026. De regelingen "Gratis Collectief Vraagafhankelijk vervoer gemeente Maastricht 2026 e.v." en "Individuele inkomenstoeslag Participatiewet Maastricht-Heuvelland 2026 e.v." treden in werking op 1 april 2026.

De uitvoering is betrokken bij de totstandkoming van de regelingen. De systemen en de uitvoering zijn klaar om direct na publicatie over te gaan tot het uitvoeren van de "Declaratieregeling schoolgaande kinderen gemeente Maastricht 2026 e.v.". Voor de regeling "Individuele inkomenstoeslag Participatiewet Maastricht-Heuvelland 2026 e.v." en de regeling "Gratis Collectief Vraagafhankelijk vervoer gemeente Maastricht 2026 e.v." is iets meer tijd nodig om tot uitvoering over te kunnen gaan.

7. Communicatie

We stellen de raad op de hoogte van de nieuwe en aangepaste armoederegelingen middels een raadsinformatiebrief. Daarnaast passen we de informatie op de website aan en nemen we de (nieuwe) regelingen op in onze folder met minimaregelingen voor 2026. Deze folder wordt verspreid over ontmoetingsplekken en informatiepunten in de stad, zoals gemeenschapshuizen en wijkservicepunten. De regelingen zullen daarnaast meegenomen worden in de onze brede, nog te ontwikkelen communicatiestrategie voor armoederegelingen.